

Wie zijn de actoren in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest?

Infor GasElek

Onafhankelijke informatie-, advies- en begeleidingsdienst voor gas- en elektriciteitsconsumenten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

02 209 21 90

Haachtsesteenweg 51 (bel 7)
1210 Brussel

www.inforgazelec.be

OCMW (Openbaar Centrum voor

Maatschappelijk Welzijn)

Beschikt over een energie- en/of schuldbemiddelingsdienst voor inwoners van de gemeente

www.cutt.ly/cpas-ocmw

Homegrade

Advies- en begeleidingscentrum voor betere huisvesting, voor inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

1810 of 02 219 40 60

Queteletplein 7

1210 Brussel

www.homegrade.brussels/nl

Ombudsdienst voor energie

Federale dienst bevoegd voor de behandeling van geschillen tussen eindafnemers en elektriciteits- en/of aardgasbedrijven

02 211 10 60

Koning Albert II-laan 8, bus 6
1000 Brussel

www.mediateurenergie.be

Brugel

Brugel reglementeert en bewaakt de energiemarkt, controleert de waterprijzen en biedt een geschillendienst aan, en dit voor het hele Brussels Hoofdstedelijk Gewest

0800 97 198

Kunstlaan 46, bus 14

1000 Brussel

www.brugel.brussels

Netwerk Wonen

Bestaat uit negen verenigingen die advies en begeleiding bij woningrenovatie bieden en die inwoners ondersteunen bij het revitalisatieproces van hun wijk

02 500 87 36

Queteletplein 7

1210 Brussel

www.netwerkwonen.be

Bevoorrechte toegang voor professionals

Steunpunt

Schuldbemiddeling

Helpt de medewerkers van schuldbemiddelingsdiensten met vragen over schuldenlast

02 217 88 05

Jubelfeestlaan 153-155

1080 Brussel

www.mediationdedettes.be/nl

Steunpunt SocialEnergie

Helpt de Brusselse maatschappelijk werkers (en andere eerstelijnsactoren) met allerlei soorten vragen over water en energie

02 526 03 00

www.socialenergie.be/nl

Energiearmoede, wat is het precies?

Energiearmoede verwijst naar “de onmogelijkheid voor een gezin om – in zijn woning – toegang te krijgen tot de energie die het nodig heeft, tegen een betaalbare prijs ten opzichte van zijn inkomen”.

(Koning Boudewijnstichting, 2016)

Energiearmoede kan verschillende vormen aannemen:

- > **Gemeten energiearmoede** doet zich voor wanneer de energie-uitgaven te hoog zijn in verhouding tot het beschikbare inkomen. In 2022 bevond **9,3%** van de huishoudens in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zich in een situatie van energiearmoede.
- > **Verborgene energiearmoede** wijst op een situatie van ontbering. De energie-uitgaven zijn abnormaal laag. In 2022 bevond **15,9%** van de Brusselse huishoudens zich in een dergelijke situatie van energiearmoede.
- > **Ervaren energiearmoede** verwijst naar de situatie van mensen die vinden dat ze hun woning niet goed kunnen verwarmen. In 2022 betrof dit **6,6%** van de Brusselse huishoudens.

In 2022 had

28,2% van de Brusselse huishoudens te maken met een of andere vorm van **energiearmoede**

Wat zijn de oorzaken van energiearmoede?

- > **Een laag beschikbaar inkomen:** wanneer het huishoudbudget te laag is om de dagelijkse lasten te kunnen dragen.
- > **Slechte woonomstandigheden:** lage energie-efficiëntie en/of versleten of verouderde voorzieningen.
- > **Bedrag van de energiefactuur:** wanneer de energieprijzen stijgen of het verbruik te hoog ligt (vaak wegens verouderde of onaangepaste voorzieningen, een slechte kwaliteit van het gebouw, enz.).
- > **Sociaal isolement:** een oncomfortabele of zelfs ongezonde woning kan een bron van onbehagen en schaamte worden ten aanzien van vrienden en familie. Mensen riskeren te vervreemden van een van hun belangrijkste hulpbronnen: hun dichte sociale relaties.
- > **Niet-gebruik van rechten:** wanneer mensen geen gebruik maken van rechten en diensten waarop ze aanspraak kunnen maken.
- > **Bureaucratie/administratieve fouten:** als mensen geconfronteerd worden met ingewikkelde administratieve procedures of zelfs administratieve fouten, kan bij hen een gevoel van irrationaliteit, onmacht en soms onrechtvaardigheid ontstaan. Deze moeilijkheden zijn zowel oorzaken als gevolgen van energiearmoede.

>> Deze oorzaken worden **verergerd door de liberalisering van de energiemarkt en de complexe mechanismen die ermee gepaard gaan** en die huishoudens in een ongelijke machtsverhouding plaatsen.

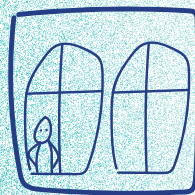
Wat zijn de gevolgen van energiearmoede?

- > Verslechterde huisvesting.
- > Grote negatieve impact op de fysieke en mentale gezondheid.
- > Meer kans op schulden, armoede en sociaal isolement.

Wanneer men geen toegang tot energie riskeert te hebben, wordt energie een **factor van verarming**.

“Je hebt 's ochtends geen zin om op te staan. Het is gewoon te koud. Mijn zoon klaagt de hele tijd. Je wordt depressief omdat je altijd de gordijnen dicht moet houden, want het is te koud.”

“Ik heb veel schulden en een hoge huur te betalen, en als ik een factuur in de bus vind, raak ik in paniek. Het zorgt voor enorm veel stress. Je staat er 's ochtends mee op en je gaat er 's avonds mee slapen. Je bent altijd bang om je brievenbus leeg te gaan maken.”

In 2021 beschikte **30% van de Brusselaars** over een **inkomen dat onder de armoederisicogrens lag**. **39%** van de Brusselaars liep **risico op armoede of sociale uitsluiting**.

Bron: Welzijnsbarometer, Armoederapport van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, 2023

In 2022 leefde **ongeveer 32% van de Brusselse bevolking** in een woning met **ernstige gebreken** (lekken, vochtproblemen, rottende raamkozijnen...) en kon **7,9% van de Brusselaars hun woning niet voldoende verwarmen**.¹

“Het marktdenken lijkt zijn grenzen te hebben. Toegang tot energie wordt niet meer beschouwd als een fundamenteel recht, maar als een handelswaar dat niet meer gegarandeerd kan worden door sociale beschermingsmaatregelen en overheidsregulering.”

¹ Op basis van de EU-SILC-enquête uit 2022

STRIJD TEGEN ENERGIE ARMOEDE

Overzicht van de sociale actoren in Brussel

socialEnergie

Een project van de Federatie van de Maatschappelijke Diensten

Een project van de Federatie van de Maatschappelijke Diensten

socialEnergie

Deze brochure wordt u aangeboden door het **Steunpunt SocialEnergie**. Het doel van deze brochure is om meer inzicht te geven in het Brusselse sociale en energielandschap en te sensibiliseren over energiearmoede.

Werk u in de eerste lijn en zit u met vragen over energie? Hebt u een vraag over uw contact met leveranciers? Wenst u ondersteuning en begeleiding? In deze brochure vindt u de Brusselse actoren die u kunnen bijstaan.

U vindt er ook meer informatie over energiearmoede. In 2021 had 27,4% van de Brusselse huishoudens te maken met een of andere vorm van energiearmoede.

Neem zeker een kijkje op www.socialenergie.be/nl of www.energiesteun.brussels. Voor alle andere vragen kunt u altijd contact met ons opnemen op het nummer 02 526 03 00 of via het e-mailadres socialenergie@fdss.be.

STRIJD TEGEN ENERGIEARMOEDE

WIE DOET WAT IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST?

Wat zijn de
sociale
maatregelen
voor water en
energie?

Tips & tricks
om mijn verbruik
te verlagen?

Hoe werkt
mijn
thermostaat?

Ik heb langdurige
ondersteuning
nodig

Ik snap echt
niets van mijn
energieafrekening...

Hoe vind ik
mijn weg in
het aanbod?

Hoe kom ik
uit de schulden?

Ik kan mijn
energiefacturen
niet betalen

Hoe verkrijg ik
het statuut
van beschermde
klant?

Voldoet mijn
woning aan
de huidige
normen?

Ik ga niet
akkoord met
deze factuur

Wat is energie-
armoede?

U kunt met al uw vragen terecht
bij een eerstelijnsdienst.

Alle actoren zijn terug te vinden
op de kaart van Sociaal Brussel
- sector energie:
<https://sociaal.brussels/sector/5>

Technische
ondersteuning
(diagnose
en advies)

Langdurige
ondersteuning
(sociale begeleiding
inzake energie)

Verbruik
en rationeel
gebruik
van energie

Analyse
factuur en
kostenafrekening

Hulp bij de keuze
van een
leverancier
en een contract

Juridische
begeleiding
(rechtsmiddelen
en klachten)

Financiële hulp

Schuld-
bemiddeling
en afbetalingsplan

Informatie en
sensibilisering
omtrent het recht
op energie

Sociale
begeleiding
(administratief)

Sociale
begeleiding
(thuis)

Infor GasElek
02 209 21 90
www.inforgazelec.be

OCMW
www.ocmw-info-cpas.be

Homegrade
1810 of 02 219 40 60
www.homegrade.brussels/nl

**Ombudsdienst
voor energie**
02 211 10 60
www.mediateurenergie.be

Brugel
0800 97 198
www.brugel.brussels

Netwerk Wonen
02 500 87 36
www.netwerkwonen.be

**Steunpunt
Schuldbemiddeling***
02 217 88 05
info@mediationdettes.be

**Steunpunt
SocialEnergie**
02 526 03 00
www.socialenergie.be/nl

* Bevoorrechte toegang voor professionals

V = aangeboden
V! = aangeboden door een deel van de diensten

socialenergie

Een project van de Federatie
van de Maatschappelijke
Diensten

FdSS
FEDERATIE VAN
DE MAATSCHAPPELIJKE
DIENSTEN

Met de steun van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en
Leefmilieu Brussel

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

**leefmilieu
brussel**

Verantwoordelijke uitgever
Céline Nieuwenhuys,
Federatie van de
Maatschappelijke Diensten,
Gheudestraat 49, 1070 Brussel

11/2024